

Het open lege veld

Ik wil deze meditatie inleiden met een paar regels uit een oefeninstructie van Zenmeester Hongzhi, de twaalfde-eeuwse Chinese Zenmeester en een van de grote meesters van de Sōtō-Zen traditie. In zijn oefeninstructies heeft Hongzhi het over 'het open lege veld'. En ieders ware natuur is dat open lege veld. De basis van de werkelijkheid is dit open lege veld. Dus Hongzhi schrijft: “Wij allen bezitten van het begin af dit zuivere, wonderlijke, heldere veld. Leven en sterven in onbegrip komen slechts voort uit argwaan en verzet en uit de filters van verwarring die we creëren vanuit een levensvisie van afgescheiden zijn. Laat dit achter je en kies voor onbegrensde wijsheid. Vergeet elke verworvenheid, stop met alle strategieën en neem je verantwoordelijkheid serieus. Wanneer je je hebt omgekeerd en je situatie aanvaard zal spirituele energie jou op een ongekende manier dragen zodra je de weg bewandelt. Verbindt je met verschijningsvormen in volledige oprechtheid.”

Een levensvisie van afgescheiden zijn. Hongzhi spreekt over 'dit wonderbaarlijk heldere veld' en er is maar één veld. Hij bedoelt niet: ieder heeft een veldje en er zijn ontelbare veldjes. Nee, er is dit wonderbaarlijk, heldere lege veld en wij zijn daar onafscheidelijk deel van. Jij, ik, ieder die je tegenkomt. En in dit veld hebben we allemaal tijdelijk een vorm. Dus de hele wereld met al zijn vormen verschijnt van moment tot moment in dit heldere lege veld.

Hij zegt “neem je verantwoordelijkheid serieus” en hij bedoelt niet je werk of je relatie of wat dan ook. Hij bedoelt het zijn in dit veld met zijn vormen die soms, naar onze maatstaven, prettig zijn of onprettig, ons angstig maken, depressief of vrolijk en uitgelaten. Neem elke vorm serieus, je verantwoordelijkheid van de relatie tussen je als vorm met elke vorm. Met andere woorden: neem dit moment, zoals het is, serieus. Het is het lege veld in vorm in dit moment.

Zen is niet weglopen van wat dan ook, je onttrekken aan wat dan ook. Letterlijk of figuurlijk op de top van een eenzame berg gaan zitten of in een hutje ver op een verlaten hei. Het is in het leven staan, het leven van alledag. En ‘dit hier zoals dit is’ tegenkomen en ‘dat daar zoals dat is’ tegenkomen. En ‘dit en dat zijn een geheel’, het is het open veld.

Wanneer we ons durven over te geven aan dit moment en dit moment leven vanuit verlichting en niet vanuit verwarring en onwetendheid, vanuit een strategie of persoonlijke visie, dan zal spirituele energie ons dragen. Vertrouw hierop. En dan kunnen we ons verbinden met elke verschijningsvorm in volledige oprechtheid. We kunnen dit moment zoals het is nemen voor wat het is. We kunnen onszelf nemen voor wat we nu zijn, in dit moment.

Dus laten we samen zitten in dit moment zoals het is. En tezamen zijn we het open, lege, wonderbaarlijk heldere veld. Elk moment weer.

* * * * *

*Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 6 juni 2021*